Ч. 268. Четвер 27 падолиста (10 грудня) 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Делеґациї. — Положене на Угорщині. — З Сербії. — Справа панамска)

В кругах членів палати панів говорять, що президентом австрийскої Делеґациї буде вибраний бар. Ґавч, позаяк барон Хлюмецкий лише що перед двома роками був президентом в Делеґациї, а тепер повинен припасти вибір на члена середної партиї.

В угорскім парляменті настав вже спокій, хоч члени партиї независимости все ще потрохи демонструють. На початку засїданя дня 7 с. м. н. пр. не явив ся анї один член з партиї. По дебатї над справою рекрутів завела ся дебата над знесенем подвійних засїдань і палата ухвалила в звичайнім голосованю одноодушно знести ті засїданя.

Мінїстер війни Пітрайх видав розпоряджене до всїх командантів угорских полків, в котрім взиває їх, щоби они тих офіцирів, котрі ще не уміють по мадярски, завізвали, щоби вивчили ся сеї мови і щоби в тій цїли в дотичнім полку устроїли курс науки мадярскої мови. У великоварадиньскім полку піхоти ч. 37 і в сеґединьскім полку ч. 46 розпоряджено вже, що потреба і наука мадярскої мови відбуває ся правильно і систематично.

З Білграду надходить знов чутка о захитаню становища тамошного кабінету. Кажуть, що многі посли, невдоволені з дотеперішної дїяльности деяких мінїстрів, підкопують кабінет Ґруїча. В місті говорять навіть, що правительство має ся подати до димісиї. Урядово однакож заперечують тому, хоч вже оногдашна Рада мінїстрів займала ся сею справою.

Сербский митрополит Інокентий подав ся до димісиї, а его наслїдником має стати шабацкий епіскоп Димитрий. Ґазета „Штампа“ доносить, що деякі посли завізвали митрополита, щоби він подав ся в пенсию і загрозили ему, що в противнім случаю інтерпеляциєю в скупштинї зроблять его становище неможливим. — Російский репрезентант Чаріков уступає також зі свого становища. Тепер сидить він в Будапештї і чекає, аж его жінка впорядкує приватні свої інтереси, а відтак перенесе ся з нею до Плоештї в Румунії, де буде жити яко приватний чоловік. Чаріков попав в нелаcку у царя, а то длятого, що зараз по убитю короля Александра, заким ще король Петро засїв на престолї і затвердив новий кабінет, він ходив до революцийного правительства і тим мов дав пізнати, що все стало ся за відомостию і згодою Росиї.

Американьскі ґазети подають вже дословний зміст угоди, яка станула межи Сполученими Державами північної Америки, а панамскою републикою, в справі панамского каналу. Цїла угода складає ся з 26 артикулів, а найважнїйші з неї слїдуючі: 1. Сполучені Держави ручать за независимість панамскої републики і будуть єї піддержувати. — 2. Панама відступає Сполученим Державам на завсїгди ужиток, обсаджене і пановане на полосї по 8 кільометрів з кождого боку каналу, числячи від середини каналу, потрібних для будови, удержаня руху і забезпеченя каналу, а так само ужиток і контролю на якій не будь части краю, потрібній для каналу до вибудованя побічного каналу до помочи, та до побудованя всїляких будівель потрібних для забезпеченя каналу. (Підтим услівєм можуть Сполучені Держави зробити з цїлої панамскої републики укріплений табор). Міста Панама і Кольон не будуть належати до тої полоси; але за то будуть належати до неї малі острови Наос, Періко, Кулебра і Фляменко, що лежать в панамскім заливі. — 3. В згаданій полосї будуть мати Сполучені Держави всяку власть і права, як колиб они були там пануючою державою. — 4. Сполучені Держави мають право уживати всї води републики до плавби або до набираня води. — 5. Порти в Кольонії і Панамі мають стати

---

24)

БОСНА і ГЕРЦЕҐОВИНА

(Після Прайндльсберґер.-Мр., др. Вальтера Реннера, Делї і др. зладив К. Вербин).

(Дальше).

Крім красної мошеї з величезним мінаретом не має Плевле нїяких особливших замічательностий. Жите тут як і в кождім турецкім містї, а рух на улицях незвичайно ріжнородний. Тут сходять ся найперіжнїйші типи народні, а хто хоче студиювати ношу, знайде тут знамениту нагоду; не брак навіть фустанеллї (рід короткої спідницї, яку носять мужчини в Грециї). Старинностий тут дуже мало, бо богато запропастило ся в часах борби народів, а Турки дивлять ся дуже кривим оком на то, коли хтось хоче робити в їх краю якісь ґеоґрафічні, археольоґічні або етноґрафічні розслїди. Они не розуміють ся на тім, о що ученим розходить ся і старають ся перешкодити тому всїлякими способами. Одному слїдителеви старинностий приключила ся така пригода:

По великих трудах і довгій писанинї дістав той учений наконець позволене від турецких властий робити розкопи. Він наймив людий, накупив знарядів, наймив конї і одного красного дня вирушив похід під проводом ученого. Аж ось здалека поза походом показали ся червоні шапки кількох заптіїв. Приходять на місце; учений виміряв віддаль, витичив лїнії і зробив скіц. Жандарми підійшли вже близше. Наконець вже все готове, робітники станули з рискалями в руках до роботи. Учений дає знак до роботи і ще раз наказує, щоби як найосторожнїйше копали, аж нараз показують ся червоні феси таки зовсім близько. Заптії виступають і кричуть: Дур! Яссак! (Стій! Невільно!) Здивований учений витягає усьміхнений позволене на письмі з кишенї; але чауш від заптіїв рішає з повагою Саломона: „Еффендім, ми знаємо, що тобі вільно копати, але онті люди — і він показує на робітників — не мають позволеня та й не будуть копати“. Так і стало ся.

Новобазарский санджак був за римских часів, як то видко з останків, добре населений, а італьска культура надала й тут зверхним формам житя своє пятно. Тут були міста впорядковані на римский лад, але з великою домішкою туземців, що держали ся своїх стародавних звичаїв. Місцеве населене покланяло ся римским і ориентальним богам і ставило своїм помершим нагробники на римский лад. Найбільше памятників старинности знаходить ся три чверти години ходу від Плевля над потоком Велешниця. Се місце називає ся ще й нинї „Старе Плевле“ і знаходить ся на урожайнім з'убічу горба коло села Коміне. По полях і сїножатах єсть повно розвалин, по котрих пізнати, що тут стояло якесь римске місто. Як оно називало ся, годі знати, бо з его назви остала ся лиш перша буква „S... Після одних мало то бути місто Сапуа, після других Станеклї.

З Плевля іде дорога над Лїм насамперед через турецке передмістє попри старий вяз, котрий Турки уважають за сьвятий. Мабуть якийсь муфті зробив се дерево сьвятим, коли на нїм повішено насамперед кільканайцять християньских ворохобників. Тут можна побачити житє малого турецкого місточка. Вся робота відбуває ся в отвертих будах, над котрими на горі, на поверсї живе нужда. Тут продають всїляку дрібну турецку крамщину, каттуни всїлякої барви, кретийске мило, овочі і хлїб. Селяни і їх жінки стоять коло своїх товарів, продають муку, яйця та повязані кури. Серед тої товпи волочать ся жовніри з Угорщини, а коло нужденних каварень на улици сидять громадки людий та попивають чорну каву і курять люльки. В бічній улици єсть австроугорский консулят, уряд, котрого круг дїланя не конче ясний. Консуль єсть заразом цивільним помічником австрийского команданта; єсть то чоловічок, що знає ся дуже добре на всїм і котрого Турки люблять, а то значить тут дуже богато. Здає ся, що его задачею єсть виступити яко фаховий дипльомат, коли би командуючому ґенералови прийшло ся виступити зовсїм остро по военному.

Зараз поза містом завертає гостинець з красно управленої рівнини коло Плевля і піднимає ся в гору на скалистий хребет. Взагалї іде гостинець вижиною почерез так зване „Птиче Поле“, небезпечну давнїйше через напади чорногорских Колашинців закутину санджаку, а відтак через „Бабину Пляніну“ аж до острога Ябука, положеного у висотї 1291 метрів; звідтам спускає ся борзо через 800 метрів в доли-

вільні. — 6. Канал по вибудованю має бути на завсігди неутральний. — 7. Для забезпеченя каналу можуть Сполучені Держави ужити кождого часу своєї збройної сили, войска і маринарки. — 8. Сполучені Держави виплатять Панамі по заключеню угоди 10 міліонів долярів а через 10 літ будуть платити 250.000 річної ренти. — 9. Ся угода буде правосильна і тоді, коли би Панама в будучности прилучила ся і до якоїсь иншої держави.

З Кольону доносять, що в Панамі арештовано полковника, двох майорів і ад'ютанта ґенерала Гуертеса, головного команданта панамского войска і відставлено до Кольона, щоби їх звідси вивезти до Лімон. Їх підозрівають о заговір на житє ґен. Гуертеса і намову залоги в Панамі до бунту. Арештовані офіцири кажуть, що они невинні.

Новинки.

Львів дня 9-го грудня 1903.

— **Є. Е. п. Намістник** ґр. Андрей Потоцкий повернув з Кракова до Львова.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** затвердила вибір Ів. Оришкевича директора мужескої школи видїлової в Радехові на представителя учительства до ц. к. окружної ради шкільної в Камінці і Павла Худерского управителя в Глібові на тако-ж представителя до ц. к. окружної ради шкільної в Скалаті; визначила Ів. Пешковского управителя школи мужескої в Камінці на другого представителя учительства до ц. к. окружної ради шкільної в Камінці. Дальше іменувала ц. к. краєва рада шкільна: о. Йос. Кшаповского римо-кат. катихитом і Ів. Коморовского учителем 6-кл. школи мужескої в Камінці струмиловій; Мих. Урбіну, Мел. Роґальску і Евг. Семенецівну учительками 6-кл. школи женьскої в Камінці, Едм. Упольта управителем 3-кл. школи в Королівці; Йос. Витковского управителем 2-кл. школи в Верхняківцях і учителями та учительками 1-кл. шкіл: Стан. Палківну в Борках янівских, Мих. Крєховича в Бучалах, Соф. Левицку в Вільці гамулецкій, Ів. Крисоту в Якимові, Стан. Лясоцкого в Дорожнївці, Дмитр. Малицкого в Тарноруді і Ел. Кравсівну в Білоберегах. — Ц. к. краєва рада шкільна зорґанїзувала 1-кл. школу народну в Гутї новій, бучацкого повіта і перемінила 5-кл. школу мішану в Старім Самборі на 5-кл. мужеску і 5-клясову женьску.

— **Ювилей Миколи Лисенка** обійшли львівскі Русини дуже торжественно. В понедїлок по полудни відбула ся, як було заповіджене, в салї львівскої Фільгармонії академія в честь Ювилята, на котрій складали єму депутациї привіти, а хор „Бояна“ і молодїжи рускої ґімназиї відспівали кілька пісень. Вечером того дня відбув ся концерт в тій самій сали при небувалім напливі публики, яка явила ся з усїх сторін Галичини, а навіть з Буковини. Концерт випав величаво, ювилятови вручено кільканайцять вінців і засипано его цьвітами. По концертї відбув ся комерс. Вчера по полудни концерт повторено рівнож при випроданій сали. Вечером в сали „Народного Дому“ відбуло ся представлене дїточої оперети Лисенка „Коза Дереза“, виставленої учениками рускої школи видїлової. На концертах явили ся між иншими Є. Е. п. Намістник ґр. Андрей Потоцкий з женою і Є. Е. п. Маршалок краєвий ґр. Стан. Баденї.

— **Микола Лисенко** виїхав нинї рано до Чернівцїв. По дорозї задержить ся в Станиславові на кілька годин в обідній порі, а на ніч приїде до Коломиї. В четвер коло полудня Лисенко виїде до Чернівцїв, аби бути вечером на бенкетї, устроєнім в его честь тамошними Русинами. В Станиславові і в Коломиї перериває Ювилят свою подорож на пропенє тамошних Русинів, які усильно бажали бодай короткий час гостити у себе дорогого гостя з Києва.

— **Нову складницю почтову** відкрито дня 1 грудня с. р. в Стриївці, місцевости належачій до округа доручень ц. к. почтового уряду в Збаражи.

— **Торжественне посьвячене нововибудованого дому** товариства „Міщаньске Братство в Тернополи“ відбуде ся в недїлю дня 13 грудня з слїдуючою програмою: о годині 10-ій Служба Божа в церкві парохіяльній, о годині $11^1/_2$ похід з прапором до нововибудованого дому, о годинї 12 торжество посьвяченя. Вечером о годинї $7^1/_2$ представлене театральне: „Наталка Полтавка“, Котляревского.

— **Руска Бурса в Серетї** (на Буковині) закупила сими днями реальність в осередку міста. Ся реальність находить ся на веселім, чільнім і здоровім місци і обіймає 56 пражин огорода яринного й саду з будинками. Мешкальний будинок треба полагодити і в короткім часї наступить уміщене там бурсаків, котрі тимчасом містять ся в нанятім домі. За реальність заплачено 5.400 корон.

— **Нещастна пригода.** Зелїзничий робітник Максим Сосновский забавляв ся вчера вечером в товаристві кількох знакомих в селї Клепарові. В часї забави стріляно з пістолета набиваного кулями. Один з участників забави, коли прийшла на него черга, так неосторожно обходив ся з оружием, що пістолет передчасно випалив, а куля поцїлила Сосновского в груди. Тяжко раненого відвезено до шпитала.

— **Значна крадїж.** Вчера украдено в зелїзничім ваґонї в часї їзди між Дембицею а Львовом купцеви з Дембиці Лайзорови Мельцерови мошонку з грішми, в котрій було 1360 корон.

— **Огнї.** Дня 5 с. м. (з пятницї на суботу) о півночи згоріло з невідомої причини в селї Клещівні (коло Фирлїєва) в рогатиньскім повітї 13 найзаможнїйших господарів. Шкода виносить 20.000 кор. лише в дуже малій части обезпечена; 75 осіб осталось без хлїба і одежі. О ласкаві датки на мої руки для нещасливих прошу: О. *Александер Мийский*, парох в Клещівні, почта Фирлїїв.

— **Дивна смерть заяця.** Минувшого місяця відбувало ся коло Відня польоване і хтось з мисливих пострілив бажанта, котрий перелетїв понад сїножать і впав в траву. Пес побіг за птицею, щоби еї принести панови. Коли вже був близько

ну Селяшніци та іде понад ту річку аж до Ліму, там бере ся на північ та іде понад Лім аж до Преполя. Дорога всюди дуже старанно будована і добре удержана. Жвавий піхотинець може тут за пять годин зробити 30 кільометрів, розуміє ся, коли о нім яко о культурнім чоловіці не довідає ся командант з Ябуки від 34 полку піхоти і не затягне его до себе в гостину.

Ябука то одинока стация межи Плевлем а Преполем і була давнїйше дуже важна яко найдальше висунений постерунок австрийский. Тут стоїть пів компанії під командою одного капітана і одного поручника. Нас відводять турецкі вояки, котрі утомлені і невдоволені ледви сунуть ногами; по за нами ідуть християньскі погоничі із сусїдних сіл. Люди збідовані і конї збідовані. Коли вийтя на перший вершок на Михайловича Пляніну і оглянути ся поза себе, представляє ся очам чудово красний вид на рівнину коло Плевля. На західних вижинах видко австрийскі шанці а на всхіднім горбі один турецкий шанець. Кождий австрийский шанець пізнати вже здалека по монограмі F. J. I.

Наконець по рівненькій як стіл дорозї входимо до города, що виглядає мов би якийсь парк положений високо на горбі. Щасливий той подорожний, що змокнувши і змерзнувши, дістане ся туди на гору. Там витають его як брата, як старого приятеля а офіцири і вояки, культурні псп і коти, кождий по свому дають вираз свому чувству. За малу хвильку сидимо при огни і грієсмо ся зверха а за другу хвильку грієсмо ся і з середини. Якийсь вояк приносить товсті квиті (рід дрозда), що нинї застрілив, а з пивниці вносять знаменитого угорского вина. Тут не так як буває иводі у Турків, що бідачиско офіцир мусить иноді сам собі зварити свою „чорну“ і гризти до неї сухарі, які сам собі спече. Але тут і не кличуть вояків, коли на дворі студїнь або коли серед бурі треба ходити гостинцем. Тяжка служба офіцирів і вояків в санджаку єсть для них знаменитою школою; то єсть так сказати би воєнний похід серед лагідних обставин. Тут панує також вповні і тота молодеча веселість, яку викликує воєнний похід по довершеню тяжкої праці.

На Ябуці побули ми цїлих дві недїлї і час зовсім не здавав ся нам довгий. Команданта в Преполю повідомлено телефоном о великій події, о приїзді подорожних а він звідтам телефоном прислав запрошенє. Бо треба знати, що тут всї стациї войскові сполучені телефоном, а офіцирам вільно балакати з собою телефоном, щоби самотні молоді офіцири могли мати бодай таку розривку. Розповідають, що телефоном передають навіть концерти, коли де на якій стациї явить ся случайно який артист-сьпівак. А в день цїсарских уродин, 18 серпня передають телефоном навіть імн народний до тих стаций, де нема музики.

Посьпівуючи мадярскі народні пісні, машерують вояки на муштру а подорожні ще хвильку роздивляють ся з Ябуки довкола. Звідси видко аж до турецкої касарні на правім березї Ліму коло Преполя і далеко в глубину краю аж до північно-альбаньских гір. Сходимо борзенько в долину, по обох боках дубові лїси. При дорозї недалеко від Ябуки сидить турецка патруля, що стереже гостинця. Здоганяємо також і австрийских вояків, що вийшли стрічати почту. Красний вид представляє ся нашим очам. На ліво видко вузку скалисту долину Селянї а понад нею гори вкриті лїсами; перед нами лежить ширша старанно управлена долина Селяшніца а геть далеко виринає наконець ясною смугою Лім а за ним скалисті стїнки гір на правім березї. Здає ся, як би то не була Туреччина, характеристична тим, що єї гори рідка лиш вкриті лїсами. Та й доми в малім сільци Селяшніци якісь ніби мансивнїйші, мов би їх побудувала чиясь чужа рука. Поволи сходимо з висоти 1200 метрів на висоту 400 метрів понад морем. В сїй веселій долинї, котру уміли оцїнити вже сербскі Неманїди, коли ще була велика сербска держава, чує подорожний знову легенький подув полудня.

Дерева і корчі, посплїтані диким виноградом, красують ся ще в повній зелени; краєм дороги цвитуть ожини червоним цьвітом а добре удержані сливові сади і поля, засаджені тютюном, звеселяють око. Тутешні селяни суть звичайно дідичними чиншівниками беїв та аґів (панів, властителїв більшої посїлости), що мешкають в Преполю. Сотками літ навикли они до сих відносин і видко суть вдоволені, хоч мусять давати властителеви яко чинш третину всїх своїх доходів. Але перед там мусять ще давати турецкому правительству яко податок десятину з цїлого свого доходу. Де власти державні уважають на то, щоби не дїяла ся ніяка кривда, то може бути, що такий лад і добрий. Християньскі Серби сих сторін кажуть, що они вдоволені, а більше не можна жадати, хоч аж жаль бере дивити ся, як они дуже малим вдоволяють ся.

Наконець шумить вже Лім перед нами. Ріка есть тут може 150 кроків широка а береги еї з обох сторін суть стрімкі і високі. Красна то ріка, що ніби самосьвідомо котить свої могучі води з альбаньских гір до Дунаю. Она випливає бистрицею з пограничної чорногорско-арнаутскої закутини коло Ґусіня, а тут вижолобила собі широке русло і пливе ніби суне ся тихенько, то знов гудить і шумить розбиваючись о підводні скали. Пструги з озера Плава пливуть охотно долї водою і їх ловлять ще аж під Вишеградом в Боснї, де Лім впадає вже до Дріни. Літом можна місцями Лім переплисти; але для рухів більшої маси войска єсть він все-таки в кождій порі року значною перешкодою. Коло Преполя і Белополя ідуть через ріку деревляні мости а дальше горі рікою коло Беране сполучає мурований міст оба береги ріки. Від північно-всхідного кутка Чорногори аж до полудневозахідного кута Сербії перепливає Лім в північнім напрямі стару Сербію і творить перекутну прямокутника, котрого боки творять границі Боснї, Чорногори, новобазарского санджаку і Сербії.

Від того часу, коли в сї сторони завандрували Славяни, більше менше в 7-столїтю по

птиці, бажант схопив ся і зачав втїкати. В тій хвили вискочив звідкись заяць і впав як-раз псови під передні ноги і оба поперевертали ся. Пес же схопив ся борзо і куляючи на одну ногу, зловив вже неживого бажанта, а заяць лишив ся на місци. Показало ся опісля, що він в тій хвили, коли вдарив ся об пса і перевернув ся, скрутив собі вязи.

— **Померли:** О. Юліян Алексевич, сьвященик-ювилят перемиской епархії, пенсионїст, в Станиславові, у свого сина, дня 5 с. м. в 87-ім році житя, а 63-ім сьвященьства; — о. Юліян Гарбусевич, парох в Годові, деканата золочівского, дня 1 с. м., в 55-ім році житя, а в 26-ім сьвященьства; — о. Иосиф Менциньский, сьвященик-ювилат, почетний крилошанин, парох в Маластові, біцкого деканата, дня 5 с. м., в 80 тім році житя і 55-тім сьвященьства.

Господарство, промисл і торговля.

— **Рахунок краєвого товариства кредитового урядників і сьвящеників**, стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, за місяць падолист 1903.

Стан довжний:

	Кор. сот.	Кор. сот.
1. Уділи членів		14.209 76
2. Фонд резервовий		809 22
3. Вкладки щадн.:		
а) Стан на початку міс.	74.171 91	
б) вложено в падол.	5.318 90	
разом	79.490 81	
в) винято в падол. .	3.850 28	
Позістає з кінцем місяця .		75.640 53
4. Сальдо побраних процентів .		4.065 62
5. Побрана провізия від посередництва в обезпеч. жит. . . .		548 74
6. З рахунку ріжних сторін . .		— —
7. Непіднята дивіденда		78 —
8. Кредит банковий		5.700 —
Сума . .		101.051 87

Стан чинний:

	Кор. сот.	Кор. сот.
1. Пожички уділені на скрипти і векслї:		
а) стан на поч. місяця	95.004·22	
б) уділено в падолисті	13.228·—	
разом .	108.232·22	
в) сплачено в падол.	11.223·83	
Стан з кінцем місяця . . .		97.008 38
2. В щадниці почт. (оборот чек.)		400 92
3. Льокациї в тов. кред. і банках		1.151 12
4. З рахунку ріжних сторін . .		58 34
5. Движимости		492 —
6. Кошти засновања		386 30
7. „ адміністрациї		911 38
8. Готівка в касї з д. 30/9 . . .		634 36
Сума . .		101.051 87

Членів прибуло 6, убуло —, остало з кінцем падолиста 1903 всїх членів 329 з 380 деклярованими уділами в сумі 19.000 К.

Уділ членьский 50 кор. платний також ратами; вписове 2 кор.

Товариство принимає вкладки щадничі і опроцентовує їх по $4^{1}/_{2}$%; пожички уділяє на 7%.

Також посередничить тов. в заключуваню обезпечень житєвих всякого рода і уділяє дотичні інформациї безплатно.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Полуднево-німецкий-австро-угорский звязок зелїзничий. З днем 1 грудня 1903 входить в житє додаток IX до тарифи часть II, зшиток 10 з дня 1 грудня 1898.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 9 грудня. Є. Вел. Цісар прийме Делеґациї на торжественній авдиенциї дня 16 с. м. Угорска Делеґация буде принята о 12 год. а австрийска по 1 год. Цісар виголосить як звичайно престольну бесіду.

Льондон 9 грудня. Вчера перед полуднем помер тут славний учений, фільософ Герберт Спенсер.

Відень 9 грудня. З Країни, Триесту і Побережа доносять о великих повенях.

Будапешт 9 грудня. Підполковника авдитора Гекайла зі Львова арештовано на жаданє віденьскої поліциї в Ріо Жанейро в Бразилії і відставлено до жандармериї в Рєці (Фіюме) а звідтам відослано єго до Відня.

Білград 9 грудня. Заходом сестри королевої Драґи, а за позволенєм правительства відбуло ся в церкві сьв. Марка заупокійне богослуженє за королеву Драґу і короля Александра. В богослуженю взяла участь досить численна публика.

Атини 9 грудня. В Порті Ітека вдарили вчера два пароходи, „Біторої“ і „Аесос“ один о другого, причім згинуло 50 людий.

Хр., державсятут сербский нарід. Неманїди побудували тут многі міста і монастирі, з котрих нині лиш ще кілька кажуть здогадувати ся давної сьвітлости. По битві на Косовім поли упала сербска держава, але босаньскі і герцеґовиньскі володітелї Хранїч і Вуксич позістали властителями північно-західної части старої Сербії аж до кінца 15 го столїтя. Недалеко Плевля стоять розвалини Кукань, лїтної резиденциї Стефана Вуксича, герцеґовиньского князя. Коли Турки завоювали були вовсїм північно-західну часть балканьского півострова, настав був на короткий час спокій. Але незадовго опісля збунтували ся були проти султана властителї більших посілостий, що перейшли були на магометаньску віру. В Плевлю і Преполю держали ся братя Сельмановичі Беґи і ставили опір турецкій силї, аж їх остаточно страчено в Травнику, що був тодї столицею Босни.

Коли Серби хотїли вибити ся на волю і вступили в сторони над Лїмом, стрітили тут опір зі сторони тих Сербів, що перейшли були на магометаньску віру, бо віра перемогла тут була народність. І так лишило ся аж до нині. В часах ворохобні в сїмдесяти роках минувшого столїтя не могли християни нїчого вдіяти проти магометан; раз длятого, що не було доброго і з добрим пляном обдуманого проводу, а відтак і длятого, що турецке войско, котре досить густо стояло межи Сербією а Чорногорою, не допускало до нїякого більшого підприємства. Генералови Цахови, що в 1876 р. був командантом сербского войска над Явором, не удало ся завести звязь межи Чорногорою а Сербією. Договір в Сан Стефано віддав був Чорногорі більше як половину старої Сербії положеної на лївім березї Лїму; берлиньский договір вернув був з того Туреччині більшу часть назад а Австро Угорщині надав право заняти новобазарский санджак аж по Мітровицу. Як вже звістно, австро-угорске правительство не хотїло зробити ужиток з сего права а підняло ся обсадити войском новобазарским санджак лиш по Лїм. Та й сего права не викона́ла Австро-Угорщина вповні, бо заняла лиш північну половину лївобережного краю над Лїмом Поправдї однакож австро-угорска войскова полоса сягає досить значно також і на правобережні сторони Лїму.

Але ось перед нами вже й долина Лїму. Дуже стрімкі береги ріки ще закривають перед нами місточко Преполе; видко лиш кілька Мінаретів, а на право на горі виднїють ся два доми; один обзеденний валом і своєю краскою незначний, а другий біліє ся ясно. Понизше першого дому виднїє ся здалека маґічний знак цісарского войска; білі букви F. J. I. можна добре здалека розпізнати. То „стрілецка варта,“ найдальший постерунок цісарского войска на всході. Тота „стрілецка варта“ має свою історию.

Пізно в осени 1879 р. стануло австро-угорске войске над Лїмом. Сильні відділи башибожиків під проводом муфтї'го з Плевля виступили над Лїм готові до бою. Та в Константинополи не хотїли допустити до війни і ватаги розбігли ся. Але під Преполем здавало ся, що таки прийде до борби з турецким войском. Командант заборонив австро-угорскому войску вступ до міста. Підчас коли з ним вели ся переговори на лївім березї Лїму, перейшов дальше повисше один баталїон австрийских стрільців в брід через ріку і нараз показав ся на правім березї на становищи пануючім над містом. То помогло більше як всяке вказуванє на договори і угоди. Турецкий командант уступив ся, а цісарске войско заняло місто. Стрільцї чим скорше усипали шанцї і позиция була забезпечена. Побіч турецкого стяга вивішено чорно-жовтий, а шанцї названо „стрілецкою вартою“ В другім домі, котрого фронт відверненний від нас, містить ся турецка залога, табор нізамів (один баталїон піхоти).

(Конець буде).

Надіслане.

Вп. Панове Господарі!

Купуйте від християн краєві вироби а то, добрі **Млинки** до чищеня збіжа з движимими ситами „Нового моделю“, широкі 24 цалїв, в цїні 25 до 30 і 35 зр. — **Плуги** до ораня, котрі орють на якій небудь колїсници, по 10 зр. і висше. — **Колїсниці** до плугів сильно оковані по 6 і 7 зр. — **Плужки** до підгортаня бараболь цілком зелїзні по 8, 10, 12 і 15 зр. — **Значники** чотирорядові сильні, оковані, до роблення знаків на ряди під бараболї по 5 зр. — **Рала і Гаки** до зрушуваня рілї і витяганя перею по 10 і 12 зр. — **Січкарнї** всякого рода по 26, 30 і 36 зр. **Млинки або жорна** до меленя збіжа на муку, корбові з двома каменями, цілком зелїзні по 40 і 50 зр. — Всякі молотільні доставляю також по низьких цїнах. — Вироби суть власні і випробовані. Поручаюсь дальшій ласкавій памяти і замавляти прошу під адресою:

Іван Плейза
в Турцї під Коломиєю.

Тепер скажу, як робить ся замовленє на ріжні знаряди. Декотрі П. Т. господарі хотїли би собі замовити і спровадити деякі знаряди, але не знають в який спосіб. Робить ся так, що купує ся почтову картку кореспонденцийну за $2^{1}/_{2}$ кр. і пише ся так: Вп. П. Прошу менї надіслати: плуг за 10 зр., млинок за 30 зр., сїчкарню за 26 зр., або що иншого, за цїну ту а ту, під поданою адресою. (Тут виписує ся четко імя і назвище, місце замешканя, почта і стация зелїзниці). Гроші зложу при відборі знаряду з зелїзниці, (або пересилаю переказом). — Адреса до мене:

Іван Плейза
в Турцї під Коломиєю.

Молода вдова прийме місце господинї у вдівця або у старшої панї в лїпшім домі. **Олена** post. rest. Львів.

Контора виміни
ц. к. управ. галиц. акц.
Банку гіпотечного.
купує і продає
всї папери вартістні і монети
по найточнїйшім курсї дневнім, не числячи нїякої провізиї.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

МІД знаменитий, десеровий, курацийний, з власної пасіки 5 клґр. **лиш 6 корон** franco. Вода медова найліпше средство на лице. Даром брошурку д-ра Цесельского о меді варто перечитати, жадайте! **КОРІНЕВИЧ,** ем. уч **Іванчани.**

Аптика в Королівці

поручає

В. АЛЄРГАНДА АЛЬПЕЙСКІ ГРУДНІ ЗІЛЯ.

Зіля ті, витворювані з найцільнійших ростин альпейских, перевисшають всї до тепер уживані зіля, грудні сиропи і тим подібні препарати своїми успіхами. Наслідком того они просто неоцінені при катаральних болїзнях легких і проводів віддихових, при кашлю, хрипцї і всїх других подібних недугах. Спосіб ужитя: Горсть зіль тих запарює ся в шклянцї кипячої води і той відвар пе ся в лїтнім станї рано і вечером.

Цїна 50 сот.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР“

стоваришене зареєстроване в обмеженою порукою у Львові

ПОЗИЧКИ уділяє своїм членам на $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на кошти адмінїстрациї, за предложенєм документів виказуючих достаточну гіпотеку.

СПЛАТУ позичок розкладає догідно на рати до 10 літ. Сума позичок інтабульованих і за порукою 1,239.243 К.

ЧЛЕНОМ може бути тільки обезпечений тревало в „Днїстрі“ від огню.

УДІЛ членьский виносить 50 К, вписове 2 К. Число членів 2.391 з 2.501 уділами на 125.050 К.

ВКЛАДКИ щадничі приймає „ДНІСТЕР“ і опроцентовує на 4%. Сума вкладок на 1.256 книжочках 1,103.333 К.

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє ся частию на дивіденду для членів, частию на публичні добродійні цїли: на церкви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті цїли роздано дотепер з товариства кредитового 10.840 К.

ІНФОРМАЦИЇ в справах позичок уділяє Дирекция і аґенти.

Аґенция дневників Ст. Соколовского Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9, — принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних. В тій аґенциї находить ся також головний склад і експедиция „Варшавского Тижневника ілюстрованого“. До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш та агенция.

Дуже величавий образ комнатний

представляючий

„ПРИЧАСТЄ“

мальований артистом Єзерским в природних красках.

Величина образа 55×65 цтм.

Цїна образа **6 корон** разом з почтовою пересилкою.

Набути можна у

Антона Хойнацкого

Львів, ул. Руска ч. 3.

Головна аґенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш ся аґенция.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада. (Телефона число 527).